

Maakunnallistuva aikuissosiaalityö kehittämisverkosto

Pe 10.1.2020, Kuntatalo, kokoustila Hakis, A2

erityisasiantuntija Ellen Vogt
ellen.vogt@kuntaliitto.fi

10.1.2020

Ohjelma

8.30	Aamukahvit Ravintola Kalliokivessä
9.30	Tervetuloa ja esittäytyminen Erityisasiantuntija Ellen Vogt, Suomen Kuntaliitto
9.45	Missä mennään sote-uudistuksessa? Johtaja Tarja Myllärinen, Suomen Kuntaliitto
10.00	Kohti tulevaisuuden monialaista sote-keskusta - Miten toteuttaa sote-keskusuudistus aidosti myös sosiaalityön lähtökohdista? Dosentti Jorma Niemelä Jaloittelutauko
11.15	Systeeminen työote aikuissosiaalityössä Sosiaalityön johtaja Minna Virta, Turun kaupunki Sosiaalityöntekijä Karoliina Hiltunen, Turun kaupunki Sosiaaliohjaaja Camilla Tenhunen, Turun kaupunki
11.45	Miten pystyisimme parempaan? Korkeista kynnyksistä ennakoivaan kohtaamiseen ja palveluohjaukselliseen työotteeseen Kokemusasiantuntija Annukka Harjula Projektikoordinaattori Anne Koivisto, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Koske
12.15	Lounas, Ravintola Kalliokivi (omakustanteinen)
13.00	Työpajatyöskentely: Aikuissosiaalityö sote-keskuksissa ja sote-keskusten yhdyspinnoilla
14.00	Työpajojen purku ja iltapäiväkahvit
15.00	Päivän päätös

Työryhmä- työskentely

Teema:
**Aikuissosiaalityö sote-keskuksissa ja
sote-keskusten yhdyspinnoilla**

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Pohdittavat kysymykset – Visioikaa ja olkaa konkreettisia! Älkää problematisoiko!

1. Mitä oikeasti tarkoitamme, kun puhumme ehkäisevästä (aikuis)sosiaalityöstä? Mitä se on ja kuka sitä voi tehdä tai tekee tai kenen kanssa sitä tehdään? (Ryhmä 1 ja 2)
2. Mitä on aikuissosiaalityön näkökulmasta sote-keskuksen tarkoituksenmukainen ekosysteemi? (paikallinen, alueellinen, maakunnallinen) (Ryhmä 3 ja 4)
3. Mitä järjestelmän painopisteen siirtäminen varhaisemman puuttumisen ja aidon asiakasosallisuuden mahdollistavaan suuntaan edellyttää sote-keskushankkeiden suunnittelussa, toteutuksessa ja tavoitteiden asettelussa?
 - Ryhmä 1: Millaisia uusia työotteita ja organisoitumisen tapoja tarvitaan?
 - Ryhmä 2: Mitä uutta osaamista tarvitaan ja mitä osaamista tulee erityisesti vahvistaa? Miten?
 - Ryhmä 3: Millaisia uusia työnkuvia tulisi luoda?
 - Ryhmä 4: Miten johtamista ja johtamisrakenteita tulisi uudistaa?

Ryhmä 1

Mitä oikeasti tarkoitamme, kun puhumme ehkäisevästä (aikuis)sosiaalityöstä? Mitä se on ja kuka sitä voi tehdä tai tekee tai kenen kanssa sitä tehdään?

- Ehkäisevää sosiaalityötä on riittävä tiedottaminen palveluista
- Ihmisten kohtaamisen varmistaminen muuallakin kuin toimistoissa (esim. ruokapankkijonossa)
- Onko enemmän ohjauksellista työtä -> muitakin ammattilaisia kuin sosiaalityöntekijöitä
- Taloudenhallinnan kouluttaminen esim. Lukiossa (yhteiskuntataidot)
- - tulee olla tavoitettavissa
- - hyödynnetään digitaalisia palveluita
- - "Tarvitsetko apua" -nappi
- - palvelun kriteerien tarkistaminen
- - pop up- vastaanotot (esim. pankit)
- - toimitaan yhdessä usean toimijan kanssa (järjestöt jne)
- - kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen
- - monikanavaisuus
- - miksi ennaltaehkäisevyys ei siirry käytäntöön toimintamalleina?
- - sidosryhmät voisivat konsultoida sos.työtä!

Ryhmä 2: Mitä oikeasti tarkoitamme, kun puhumme ehkäisevästä (aikuis)sosiaalityöstä? Mitä se on ja kuka sitä voi tehdä tai tekee tai kenen kanssa sitä tehdä?

- Tiedolla johtamista ja politiikkatyötä
 - Tiedolla johtaminen juurena palvelujärjestelmän suunnittelussa
 - Tietoon perustuva rakenteiden luominen (johto)
- Rakenteellinen sosiaalityö
 - Ennakoidaan sosiaalityön palvelutarpeita
- Matalan kynnyksen palvelut, saavutettava asuminen, liikenne, nuoriso - > yhteistyörakenteet ja verkostot
- Järjestöyhteistyö, esim. järjestöavustukset, yhdistyksien kanssa tehtävä yhteistyö, asiakasohjaus
- Varhainen puuttuminen - huoli-ilmoitukset ja niiden käytön opettaminen
 - Tuetaan yhteistyön rakentumista alueilla
- Kohtaaminen asiakastyössä sellaista, että pystytään luomaan aito luottamussuhde

Ryhmä 3:

Mitä on aikuissosiaalityön näkökulmasta sote-keskuksen tarkoituksenmukainen ekosysteemi? (paikallinen, alueellinen, maakunnallinen)

- paikalliset tarpeet ja asiakasryhmien tarpeet ratkaisevat, tiimirakenteet, sekä paikallisesti että alueellisesti
- edellyttää fyysistä läheisyyttä (tilat), isot vs pienet keskuksset, ratkaisuna palvelutorit/monitoimitilat, "sotebussi"
- toimintakulttuurin kehittäminen oleellista
- yhteisötyö yhteistyössä th kanssa

Ryhmä 4:

Mitä on aikuissosiaalityön näkökulmasta sote-keskuksen tarkoituksenmukainen ekosysteemi? (paikallinen, alueellinen, maakunnallinen)

- Suuntava antava jako, ei voi yleisesti määrittää, riippuu paikallinen, alueellinen ja maakunnallinen koosta.
- Paikallinen: kokemusasiantuntija, hyte, koulu , paikallinen nimetty työntekijä (koordinoija), myös kaikki muut, kun pelkästään sote otetaan huomioon, kansalaiset eri asemassa paikallisissa ekosysteemissä esim. Loviisa. Ei ole yhtä paikallista. Järjestöt. Palvelu- ja sosiaaliohjaus
- Alueellinen: asiakasraati (voi myös olla paikallinen), sosiaalityöntekijä (voi olla myös paikallinen, riippuen alueesta), konsultatiivinen rooli, yhteyskehittämisen kulttuuri, rakenteiden ylittävä vuoropuhelu
- Maakuunnallinen: riippuu maakunnan koosta ja etäisyyksistä, kokonaishallinoiti, palvelujen järjestäminen, erityispalvelut, talous ja rahat, yhteydenpito ministeriöihin, koulutus

**Mitä järjestelmän
painopisteen siirtäminen
varhaisemman puuttumisen
ja aidon
asiakasosallisuuden
mahdollistavaan suuntaan
edellyttää sote-
keskushankkeiden
suunnittelussa,
toteutuksessa ja
tavoitteiden asettelussa?**

Ryhmä 1: Millaisia uusia työotteita ja organisoitumis- en tapoja tarvitaan?

- tiimityön lisääminen, laaja-alaisempi ote
- Aloituskysymyksenä "Mitä sinulle kuuluu ja miten pärjää arjessa?"
-> vastaus JOHTAA johonkin!
- Konkreettinen apu, "vanha kotipalvelu"
- Ensimmäinen kohtaaja ottaa vastuun
- Lupa jalkautua, työnkierto
- Päällekkäisen työn purku ja suunnittelu
- Budjetit tekevät siloja - > asiakasta siirretään paikasta toiseen
- Kokonaisvastuun kantajia, nimetään joku joka koordinoi palveluja
- Kokonaisvastuun kantajia myös esimiestasolla
- "Ovatko palvelut ihmisiä?"
- Digitalisaation hyödyntäminen: asiakas näkee seuraavan työntekijän kasvot
- Työntekijöiden yhteydenotot asiakkaisiin, asiakkuuden seuranta ja sitoutuminen

**Mitä järjestelmän
painopisteen siirtäminen
varhaisemman puuttumisen
ja aidon
asiakasosallisuuden
mahdollistavaan suuntaan
edellyttää sote-
keskushankkeiden
suunnittelussa,
toteutuksessa ja
tavoitteiden asettelussa?**

Ryhmä 2: Mitä uutta osaamista tarvitaan ja mitä osaamista tulee erityisesti vahvistaa? Miten?

- Moniammatillisuuden aitoa osaamista, pitäisi lähteä jo koulutuksesta
- Systeeminen työote, asioiden sanoittaminen ymmärrettävästi paranee
- Työparityöskentelyosaaminen
- Markkinointiosaaminen
 - Oman työn kuvauksen tiivistäminen: mitä meiltä saa?
 - Mitkä asiat, mitkä huolet, mitkä riskitekijä
- Kuuntelutaitojen vahvistaminen
- Kiinnipitämisen vahvistamista
- Konsultointiosaamista ja sen käyttöön ottoa
- Sähköisten palvelujen käytön osaamista – digiosaamista
- Rakenteellisen kirjaamisen kehittyminen
- Mittaaminen
- Tutkimusosaaminen

**Mitä järjestelmän
painopisteen siirtäminen
varhaisemman puuttumisen
ja aidon
asiakasosallisuuden
mahdollistavaan suuntaan
edellyttää sote-
keskushankkeiden
suunnittelussa,
toteutuksessa ja
tavoitteiden asettelussa?**

Ryhmä 3: Millaisia uusia työnkuvia tulisi luoda?

- Etsivää työtä kaikkiin ikäryhmiin
- Jalkautuvaa työtä enemmän
- Digitaaliset palvelut /myös etävastaanotot
- Yhteisvastaanotot
- Ryhmätoiminta myös yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa
- Kokemusasiantuntijoiden palkkaaminen
- Yhteistyökoordinaattorit
- Tiimeille kenttäjaksot
- Saattajapalvelut/lähellä kulkeva työntekijä esim maahanmuuttajille
- Konsultaatiokäytännöt
- Prosessien tarkastelu
- Kehittäjätiimit

**Mitä järjestelmän
painopisteen siirtäminen
varhaisemman puuttumisen
ja aidon
asiakasosallisuuden
mahdollistavaan suuntaan
edellyttää sote-
keskushankkeiden
suunnittelussa,
toteutuksessa ja
tavoitteiden asettelussa?**

Ryhmä 4: Miten johtamista ja johtamisrakent eita tulisi uudistaa?

- Sosiaalityöllä ei välttämättä omaa johtajaa (sosiaalialan ammattilainen)
- Sosiaalityötä pitäisi johtaa substanssiammattilainen
- Erityispalveluissa johtamisessa sosiaalityön substanssiammattilainen
- Sote-keskuksen johtaja ei välttämättä sosiaalialan ammattilainen
- Systemiteorettinen ajattelu